

HANS OLAV

LAHLUM

THOMAS

ERIKSEN

HYLLAND

ERIKA

FATLAND

TORMOD

HEIER

GOKSØYR

MONICA

SCHAU

CHRISTOPHER

DAG O.

HESSEN

Det skjer på
BIBLIOTEKET!

HØSTPROGRAM 2024

MOSSEBIBLIOTEKENE

MOSS- OG RYGGE BIBLIOTEK

VELKOMMEN TIL MOSSEBIBLIOTEKENE!

Aviser og Tidsskrifter

På biblioteket kan du på pressreader.com lese aviser og tidsskrifter fra mer enn 100 land og på 60 språk, enten på pc eller egen laptop/nettbrett/smarttelefon. Du finner også ferske papiraviser og tidsskrifter.

Digitalt

På biblioteket kan du få tilgang til en rekke digitale tjenester som e-bøker, e-lyd-bøker, e-tidsskrifter, strømming av film, podcaster etc. En komplett liste finner du på www.mossebibliotekene.no.

Kopimaskin, printer og skanner

Vi hjelper deg med utskrift, skann og kopi ved begge avdelinger.

Bibliotek kort

Bibliotek kortet er gratis for alle som bor i landet. Bibliotek kortet gir tilgang til å låne bøker og bibliotekets digitale tjenester. For å få bibliotek kort kan du registrere deg på bibliotek kortet.no, i appen BiblioFil eller i skranken. Ta kontakt med oss hvis du lurer på noe.

Lånesamarbeid

Er det bøker og annet materiale vi ikke har, kan vi hjelpe deg med å skaffe det fra et annet bibliotek. Bøker lånt på andre bibliotek, kan leveres hos oss.

Utlån og innlevering

Utlån og innlevering gjøres på automater i begge avdelinger eller i skranke når bibliotekene er betjent. For levering utenom åpningstidene kan du benytte innleveringskassene på Moss bibliotek.

LES MER OM VÅRE TILBUD PÅ MOSSEBIBLIOTEKENE.NO

Min side

På Min side kan du se hva du har lånt og reservert. Lån kan også fornyes med SMS (bib forny og lånekortnummer til 2242). Du kan også laste ned appen Bibliofil til en smarttelefon eller nettbrett for enkelt å få tilgang til egne lån, reserveringer og interesseområder.

Vogtsamlingen

Vogtsamlingen i Moss bibliotek består av ca. 2000 bilder med Mossehistorie. Det er både fotografier, postkort og tegninger. Bildene viser små og store hendelser, steder og mennesker i Moss, og de strekker seg fra slutten av 1800 – tallet og fram til 1970 – tallet. Hele samlingen er digitalisert og ligger på Digitalt museum.

Meråpent bibliotek

Meråpent vil si at du har tilgang til bibliotekets lokaler utenom betjent åpningstid. Man kan logge seg inn fra kl. 07-23 hver dag. Tilbudet gjelder for alle over 15 år, men de under 18 må ha med foresatt for å signere avtalen. Barn har kun adgang i følge med voksne. Les mer om tilbudet på hjemmesiden eller spør oss på bibliotekene.

Møterom og Studieplasser

Moss- og Rygge bibliotek har møterom for studiegrupper eller for større grupper. Les mer om reglementet på vår hjemmeside. Moss bibliotek har i tillegg lesesal.

WIFI og Publikums-PCer

Det er gratis trådløst nettverk ved begge avdelinger. Søk opp nettet Moss kommune-gjest. I tillegg er det publikums-PCer der man kan skrive ut- og betale selv ved hjelp av Princh.

FASTE ARRANGEMENTER:

SPRÅKKAFEEN //MOSS BIBLIOTEK

HVER ONSDAG KL. 13.00

Et tilbud til alle som ønsker å forbedre sine norskkunnskaper, og samtidig få kunnskap om norsk kultur og samfunn. I samarbeid med Mossebibliotekene og Moss Frivilligsentral. Kun påmelding, og tilbudet er gratis.

For info og påmelding send SMS til tlf. 922 98 551

INTERESSERT I SLEKTSFORSKNING? //MOSS BIBLIOTEK

MANDAG: 2.9, 7.10, 4.11 og 2.12 KL. 17.00—19.00.

Slektsforskergruppa i Moss Historielag har møter her i biblioteket første mandag hver måned kl 17-19. Trenger du hjelp med slektsforskerspørsmål er du hjertelig velkommen.

ADVOKATVAKTEN //MOSS BIBLIOTEK

HVER TORSDAG KL. 16.30 (Møt opp kl. 16.15 for å få kølapp)

I samarbeid med Den Norske Advokatforening i Moss tilbyr vi gratis juridisk veiledning på Moss bibliotek. Vi gjør oppmerksom på at advokaten enkelte ganger er tilgjengelig kun per telefon.

**NON
STOP**
INTERNATIONAL
THEATRE
FESTIVAL

18.9-22.9

SKYENE
Del 1 av 3

MOSS BIBLIOTEK LØRDAG 21. SEPT. KL.15.00
FOR MER INFO:[HTTPS://WWW.NONSTOPFESTIVALEN.NO/PROGRAM/](https://www.nonstopfestivalen.no/program/)

MEKKA SJÆL //MOSS BIBLIOTEK

HVER MANDAG KL. 16.30

Vil du lære å sy om gamle klær, og lage kule nye ting? Bli med på Mekka Sjæl! Vi starter opp igjen med å lage egne halloween kostymer. Workshoppene krever ingen forhåndskunnskaper. Sted: Moss bibliotek - ungdomsavdelingen (Fritt Spillerom) Alder: 10-19 år

LEVENDE LYDBOK //RYGGE BIBLIOTEK

TORSDAGER: 29.08, 26.09, 24.10, 21.11 og 12.12 KL. 11.00

Bente Holar er vår "Levende lydbok". Hun leser en utvalgt novelle, og biblioteket står for kaffe og te. Gjennom å dele leseopplevelser hvor du har samtaler om det du leser, skapes muligheten til å koble egne erfaringer og spørsmål til teksten og ta del i andres tanker, noe som i seg selv skaper mulighet til å forstå andres tolkning. Etter opplesningen blir det derfor ofte en interessant prat om det hun har lest.

FRITT SPILLEROM //MOSS BIBLIOTEK

TORSDAGER kl. 15.30—19.00

Fritt Spillerom er åpent for ungdom mellom 13-20 år. På Fritt Spillerom kan man møte venner, spille PC-spill, lage, sy, tegne, spille brettspill/rollespill, lage musikk, spille inn podkast og hva man ellers måtte ønske å holde på med på fritiden. I tillegg til våre faste kvelder arrangerer vi kurs, verksteder og spillturneringer med jevne mellomrom. Tidligere har vi hatt redesignverksteder, kurs i fotografering, musikkproduksjon, manga og mye mer.

Etableringen av Fritt Spillerom har vært et samarbeid mellom ungdommene i Husekspertgruppa, Mossebibliotekene og Circular Ways. Prosjektet har mottatt støtte fra Sparebankstiftelsen DNB, Nasjonalbiblioteket, Viken Fylkeskommune og Gjensidigestiftelsen.

04.09, 16.10, 06.11, 04.12 —KL. 11.30 // MOSS BIBLIOTEK

LITTERÆR ØNSDAG

Bli med Tonje & Rune på en litterær reise!

Velkommen til Litterær onsdag der Tonje og Rune snakker om litteratur, som regel spunnet løst rundt et samlende tema for dagens samtale. De velger hver sine romaner, noveller, dikt eller annet relevant stoff knyttet til tematikken, og ser deretter hvilken vei bøkene tar dem.

Samtalen nytes med kaffe, te og en dose Twist.

Har du ikke anledning til å komme på litterær onsdag eller ønsker en reprise? Vår Podcast Litteraturreisen er løsningen! Litteraturreisen er podcastversjon av "Litterær Onsdag." Du finner lenke til den på hjemmesiden vår under «Digitale tjenester», og du finner den på de fleste plattformer: Spotify, Audible, og andre.

30.08, 20.09, 25.10, 22.11 og 13.12—kl. 11.30 // MOSS BIBLIOTEK

BIBLIOTEKETS BOKKAFÈ

Vi serverer rykende ferske lesetips og hjemmebakst!

Moss bibliotek har ingen kaffebar, men vi har til gjengjeld bibliotekets bokkafe! Denne foregår en fredag i måneden kl. 11.30.

Vi er flere fra personalet som deltar, og vi forsøker å ha et bredt utvalg av bøker vi anbefaler. Hensikten er å spre leseglede og komme med gode lesetips. Av og til kommer det også en forfatter på besøk. Her serveres rykende ferske lesetips, kaffe, te og hjemmebakte kaker.

Onsdager: 18.09, 06.11—kl. 11.00 // RYGGE BIBLIOTEK

LITTERÆR MATPAKKE PÅ RYGGE BIBLIOTEK

Nyhet på Rygge bibliotek!

To onsdager i høst kommer Johanne og Elisabeth til å servere kaffe og te til matpakka, og presentere noen av sine bokfavoritter.

Torsdag 29. august—kl. 19.00 // MOSS BIBLIOTEK

MENN UTEN MIDJE (KAN OGSÅ LESE)

Med Kristopher Schau og Alexander Sandtorv

Kristopher Schau og Alexander Sandtorv kommer til Moss Bibliotek.

I podkasten «Menn uten midje kan også lese» snakker de seg gjennom ei bok i måneden og deler sine tanker med lytterne. Kall det en uformell lesesirkel med lave skuldre. Nå er du også invitert!

Opplev den populære podcasten der de på forhånd leser en bok og snakker seg gjennom den. Podcasten er tilgjengelig på Spotify, Apple Podcasts etc.

Alexander Sandtorv har doktorgrad i kjemi, og er kjent som hele Norges rikskjemiker. Kristopher Schau er musiker, komiker, forfatter og programleder.

Bibliobaren er åpen, og det selges forfriskninger av ymse slag.

Billetter kjøpes på Ticketco til kr 180,-.

KULTURPAUSE MED NOE I KOPPEN

– Hekseprosesser i Rygge

Kulturminnedagene markeres i perioden 31. august - 8. september 2024 med temaet "Spor, nettverk og forbindelser". Kulturminnedagene er en del av European Heritage Days som markeres i hele Europa i midten av september hvert år. European Heritage Days har blant annet som mål å oppmuntre til større forståelse og toleranse innenfor og utenfor landegrensene. Det å minnes vår materielle og immaterielle kulturarv kan bidra inn i dette.

Trolldomsprosessene, også kalt hekseprosessene, som fant sted fra 1400 tallet til rundt midten av 1700-tallet, var et fenomen man fant i store deler av den vestlige verden. Også menn fikk sin dødsdom i disse prosessene, men 75 prosent av de som døde var kvinner. Det var altså en uro i befolkningen i forhold til kvinner som ikke levde slik samfunnet mente man skulle leve. Det ble utvist liten forståelse og toleranse, for disse menneskene ble stemplet som djevelens medsammensvorne.

Knut Funderud forteller om hekseprosesser som fant sted i Rygge. Navngitte kvinner i distriktet måtte bøte med livet på grusomt vis. Funderud har skrevet artikkelen «Hekseprosesser i Rygge», som sto på trykk i siste utgave av Rygge Museum- og Historielags årbok.

Vi serverer kaffe og te

ALF VAN DER HAGEN: "ØNSK MEG HELLER GOD TUR" Alf van der Hagen kommer til biblioteket for å fortelle om Ingvar Ambjørnsens liv og forfatterskap

Alf van der Hagen

Mossebibliotekenes
venner

Ønsk
meg
heller
god
tur

Samtaler med
Ingvar Ambjørnsen

FORLAGET OKTOBER

Høsten 2023 utga Alf van der Hagen den kritikerroste samtaleboken «Ønsk meg heller god tur», hvor Ingvar Ambjørnsen åpenhjertig forteller om sitt liv. Dette er det nærmeste vi kommer en selvbiografi fra forfatteren. Ambjørnsen, som i dag er alvorlig syk, forteller om sitt liv gjennom ni kvelder og netter i Hamburg, og gir leserne en unik mulighet til å være flue på veggen.

I høst besøker Alf van der Hagen Mossebibliotekene for å holde et foredrag om Ingvar Ambjørnsens liv og forfatterskap. Han vil ta oss med fra Ambjørnsens oppvekst i Larvik til tiden før han debuterte på eget forlag i Bergen, videre til årene uten fast adresse i Oslo, og fram til han flyttet til Hamburg i 1985. Her utviklet han et av Norges mest produktive og populære forfatterskap.

Ingvar Ambjørnsen er kjent for å skape karakterer som ofte står på kanten eller utenfor samfunnet. Disse karakterene er preget av angst, psykisk uro, rus og utenforskap, men de bærer også med seg varme, humor, vennskap, solidaritet og sterke naturopplevelser. Hans bøker har blitt elsket av både unge og voksne lesere, og har etterhvert etablert seg som folkelesning.

Med støtte fra Mossebibliotekenes venner

Lørdag 07. september—kl. 13.00 // MOSS BIBLIOTEK

KULTURMINNEDAGENE: OPPLEV MOSS SIN HISTORIE

Opplev Moss' historie gjennom et unikt perspektiv!

Bli med på et spennende foredrag med Arve Tomt Gundersen, hvor han tar oss med på en visuell reise gjennom byens utvikling, fortalt gjennom øynene til utallige postkort. Dette er ikke bare et dypdykk i postkortets fascinerende historie, men også en levende fortelling om hvordan Moss har forvandlet seg gjennom tidene.

Arve vil dele innsiktsfulle historier om postkortets opprinnelse, de ulike utgiverne, og hvordan disse små, men betydningsfulle kortene har fanget øyeblikk i byens historie. Fra de aller første postkortene til moderne utgaver. Du vil du få se hvordan byens gater, bygninger og landskap har endret seg, og høre om mennesker, hendelser og bygninger som har bidratt til å forme Moss slik vi kjenner den i dag.

Tirsdag 10. september—kl. 19.00 // MOSS BIBLIOTEK

IDUN TJEMSLAND: FRØ, FRØSANKING OG DYRKING

Frø er kilden til liv for alle planter, men hva er det egentlig?

Dette kurset handler om hvordan frø funker, hvordan du vet når de er modne, når og hvordan du høster dem og ikke minst hvordan du oppbevarer dem på riktig måte frem til neste år. Du lærer å brette en praktisk frøpose og hvordan du kan teste hvor godt gamle frø har holdt seg.

Du lærer også om hva du bør tenke på når du dyrker hjemme i hage og på balkong, der vi er innom temaer som dyrking på liten plass, hva som egner seg å dyrke hos deg, hva du kan dyrke oppi og konkrete, praktiske dyrketips.

Det blir god tid til å stille spørsmål underveis.

Onsdager: se datoer under —kl. 17.00 // MOSS BIBLIOTEK

ZOOM-IN LIVE: KINO PÅ BIBLIOTEKET!

Bli med på filmvisning og samtale i etterkant

Vi fortsetter med onsdags-filmvisninger på storskjerm. Filmen vises i sin helhet før to bibliotekarer leder an en samtale om filmen. Dere i publikum kan selvsagt komme med egne innspill!

Det gjøres opptak av samtalene som senere blir episoder av flaggskip-podcasten Zoom-In. Filmstart er kl. 17.00. Det vil bestilles pizza som står tilgjengelig fra 16.30 – så slipper du å nyte kultur på tom mage.

Det er tre datoer i høst (se under). Gratis inngang

-11. SEPTEMBER

Sommarnattens leende (Sverige 1955)

Ingmar Bergmans romantiske komedie fokuserer på flere par, eksspar og blivende par i løpet av en midtsommerhelg i året 1900. Filmen var til inspirasjon for både musikalen «A little night music» av Stephen Sondheim og Woody Allens «A midsummer night's sex comedy».

-2. OKTOBER

At dere tør! (Norge 1980)

Filmen tar utgangspunkt i en faktisk hendelse som skjedde i Oslo sommeren 1975. To 16 år gamle gutter har stjålet en bil og blir oppdaget av politiet. Etter en dramatisk biljakt som går gjennom hele byen, forsøker guttene å stikke av til fots...

-20. NOVEMBER

Watership down (Storbritannia 1978)

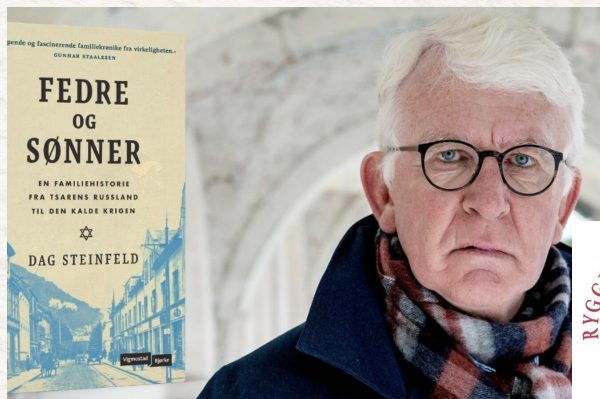
Menneskets misbruk av naturen har ført en gruppe villkaniner på flukt, og underveis må de takle en rekke utfordringer. En gruppe kaniner setter på flukt fra hjemstedet for å finne et bedre sted. Kommer de noen gang til å nå sitt nye hjem i Watership?

Torsdag 12.09—kl. 18.00 // **RYGGE BIBLIOTEK**

DAG STEINFELD «FEDRE OG SØNNER»
**Velkommen til forfattermøte i regi
av Rygge biblioteks venner**

Om forestillingen

Forfatteren ga i 2022 ut boken «Fedre og sønner» hvor han på en direkte og gripende måte skildrer sin families historie fra tsarens Russland og helt fram til vår tid. Dette er en bok som både skildrer familiens dramatiske liv og hans egen oppvekst med konflikt, strid og forsoning med sin egen far. Intensiteten og dramatikken i familiens historie med både sterkt samhold og samtidig en kompromissløshet ovenfor de som avvek fra den jødiske kulturen gir et unikt innblikk i både familien og de jødiske tradisjonene.

Her får man en innsikt i en sterk indre justis som praktiseres uten opphold, alt for å opprettholde det som gjennom århundrer er praktisert for å opprettholde egen jødisk kultur. Og i dette et konkret uttrykk for hvor skjebnesvangert dette kan bli for familien. Forfatteren byr på seg selv og sitt forhold til sin far, samtidig som han løfter blikket og arbeider seg inn i sin fars situasjon og hva som kunne motivere hans tanker og handlinger. Boken skildrer forfatterens oppgjør med egen politisk utvikling, og samlet sett gir boken også leseren en invitasjon til refleksjon over hvor destruktivt en kulturell og politisk kompromissløshet blir.

Møt opp og hør forfatterens historie.

Gratis for medlemmer av Rygge biblioteks venner og Mossebibliotekenes

Lørdag 14. September—kl. 11-14 // **MOSS BIBLIOTEK**

TEGNEKURS: GRATISBILLETTER PÅ TICKETCO

Bli med på tegnekurs med Ingvild Agnalt

Lær å tegne kule dyr med Ingvild!

TicketCo
Events Made Easy

Mossebibliotekenes
venner

Bli med på tegneverksted med Ingvild Agnalt. Ingvild er kjempeflink til å tegne, og hun lærer deg noen triks for å tegne kule dyr.

Gratis billetter på Ticketco! Med støtte fra Mossebibliotekenes venner.

Tegnekurset er en del av prosjektet Fargerik Møteplass som er muligjort med statlige midler til støtte for integrering av nye kulturer til Moss.

Tirsdag 17. september—kl. 19.00 // **MOSS BIBLIOTEK**

GEIR LENES: SKOMAKERFAMILIEN PÅ BASTØYS SKOLEHJEM

Vi inviterer til et foredrag basert på boken «Skomakerfamilien på Bastøys Skolehjem», som forteller en annerledes historie om livet på guttehemmet Bastøy. Forfatteren gir oss historien om sin oppvekst på Bastøy, der familien hans var flettet inn i øysamfunnet på godt og vondt. Geir Lenes var sønn av skomaker John Lenes, en positiv drivkraft på øya, som var ansatt på Bastøy fra 1941 til 1970. Med sin nærhet til øya og guttene, skildrer boken gleder og utfordringer i en tid som ellers ofte fremstilles ensidig. Bli med på en reise tilbake til en svunnen tid, og opplev historien om et sted hvor omsorg og fellesskap blomstret midt i institusjonens rammer.

Torsdag 19. september—kl. 19.00 // **MOSS BIBLIOTEK**

KRUKKEDILLA!

Grønt foredrag med Anders Røyneberg

Velkommen til et inspirerende, grønt foredrag med hageprofil Anders Røyneberg, aka @arcticgardener, kjent fra blant annet God morgen Norge. Med seg på scenen har han medforfatter og kjæreste Erik Schjerven.

Foredraget passer for alle som vil lykkes med dyrking av både pryd- og spiselige vekster i pottes, pallekarmen og krukken. Her vil det bugne av inspirasjon uansett størrelse på leiligheten eller huset ditt, om du har stort eller lite budsjett, med beskjedne eller omfattende ambisjoner. I Krukkedilla-foredraget vil både nybegynnere og hagekyndige lære hvordan man kan lykkes med:

- UTVALGTE GRØNNSAKER Kom og få inspirasjon til hva du kan få til å
  - LØK & KNOLLER spire og gro i eget uteområde og hvordan du
  - SÅING FRA FRØ kan få det både grønt og trivelig. Det blir
  - SOMMERBLOMSTER også trekning av en grønn gave og mulighet
  - STAUDER for å kjøpe bok og få den signert.
  - BUSKER & TRÆR
  - URTER
- Velkommen til foredrag og hageshow!**

I SAMARBEID MED:

**GRATIS
BILLETTER**

Er vi stengt?

Skaff deg tilgang selv!

Logg deg inn i BiblioFil-appen med lånernummer og pin kode.

klikk på «Profil», bla ned på siden, trykk på knappen for å få tilgang.

Du må være 15 år og være låner ved biblioteket.

Er du mellom 15-18 år så må du ta med deg foresatt på biblioteket for å signere avtale.

Meråpent vil si at du har tilgang til bibliotekets lokaler og fasiliteter utenom betjent åpningstid. Logg inn fra kl. 07 og sitte til kl. 23 hver dag. Tilbudet gjelder for alle over 15 år. Er du 15-18 år så må du ta med deg foresatt på biblioteket for å signere avtale. Barn har kun adgang i følge med voksne.

**BIBLIOFIL-APPEN
LASTES NED FRA:**

Available on the
Google Play

Download on the
App Store

Fredag 11. oktober—kl. 19.00 // **MOSS BIBLIOTEK**

BOKFEST—SKOGLUSKEN

Av og med Terje Norum og Trond Granlund

Høsten 2018 ble et knippe av Hans Børllis dikt, i all hovedsak ikke toneført tidligere, fremført i toner og ord på Bryggerhuset i Halden, som en markering av poeten og dikterens 100 års jubileum. På scenen sto Terje Norum, Eva Stømner, Freddy Holm, Roger Morland og Trond Granlund. Terje Norum stod for diktutvalg/komposisjon og Trond Granlund var invitert for å synge sammen med Eva. Dette ble starten på samarbeidet rundt albumet Skogslusken, som også var nominert til Spellemannsprisen i 2020.

I 2024 tar Terje Norum og Trond Granlund med seg plata til Moss bibliotek og vår bokfest, med noen av de beste musikerne Norge har å by på; Freddy Holm (gitar) Jørun Bøgeberg (Bass) og Anders Engen (perkusjon).

Som alltid når det er bokfest i biblioteket er «Bibliobaren» åpen og, det selges forfriskninger av ymse slag.

Dørene åpner kl. 18.00, og billetter kommer på Ticketco.

Bokfesten støttes av Mossebibliotekenes venner.

Tirsdag 15. oktober—kl. 19.00 // **RYGGE BIBLIOTEK**

VENNENES AFTEN

Vi feirer Rygge biblioteks venneforening!

Rygge bibliotek har en aktiv og flott venneforening. Hvert år bidrar de med gode arrangementer som de finansierer og arrangerer selv på biblioteket.

Denne kvelden gjør biblioteket stas på dem. Vi serverer suppe, det blir musikalsk innslag, bokprater og hygge.

Kun for medlemmer av Rygge biblioteks venner. Påmelding innen 8. oktober til: mettebernhardsen@hotmail.com

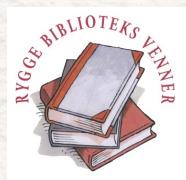
//RYGGE BIBLIOTEKS VENNER

Rygge Biblioteks Venner ble stiftet i 1992 og, har som formål å medvirke til økt leselyst, og å støtte opp om Rygge Bibliotek. Vi skal også spre informasjon om bibliotekets betydning for opplysning, utdanning og kulturell virksomhet. Vi er en frittstående forening som på egenhånd arrangerer og, bekoster treff med forfattere og andre kulturpersoner seks ganger i året. Det veksles mellom skjønnlitteratur og sakprosa, forfattere fra Moss og fra andre steder i landet.

Medlemskontingenten er 200 kr. pr. år.

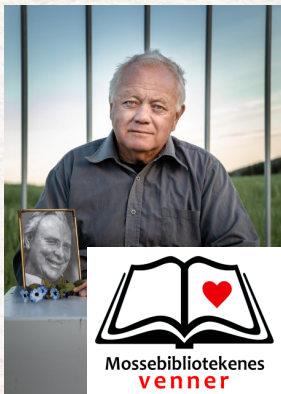
**Den kan betales til vår konto 1080 32 73214,
eller Vipps 520946.**

Husk navn, og gjerne mailadresse—Vår kontakt e-post:
mettebernhardsen@hotmail.com

FORBRYTER UTEN BREKKJERN—NOEN HISTORIER MÅ IKKE GLEMMES...

En forestilling om Løsgjengerloven, Opstad tvangsarbeidshus og Hans Aleksander Hansens liv og diktning. Tenk om du blir dømt til ett og et halvt års fengsel, etter å ha blitt tatt noen ganger i beruset tilstand på byen. Hvis du fortsetter drikkinga og nok en gang blir tatt, blir du fengslet i tre år. Dersom du senere blir tatt i fylla, får du nok en gang tre år. Og noen retts-sak trengs ikke, bare en «rettslig forføyning». Dette var en realitet i Norge fram til 1970. Lov om Løsgjengeri, Betleri og Drukenskap som ble vedtatt i 1900 åpnet opp for at den som uten fast bosted og «jevnlign misbruker berusende drikke» kunne bli sendt på tvangsarbeid. Som en følge av loven åpnet Opstad Tvangsarbeidsanstalt ved Nærbø på Jæren dørene

i 1915 – en institusjon bygget etter den tids mest moderne prinsipper. I gjennomsnitt var det ca. 200 menn som tilbrakte år av sitt liv der. Noen var der i over 20 år.

En av dem som var et offer for Løsgjengerloven, var dikteren Hans Aleksander Hansen, født på Jevnaker i 1911 og som flyttet til Drammen som 16-åring. I sin diktning og i fortellingen om sitt liv la Hans Aleksander Hansen aldri skjul på sitt problematiske forhold til alkohol. Han tilbrakte 11 år på Opstad.

I Forbryter uten brekkjern treffer vi Gunnar. Som sønn av en av de ansatte, hadde han sin oppvekst på Opstad. Gunnar forteller at de hadde egen skole og egen buss, og ellers en meget trygg barndom. Og det var der han møtte Hans Aleksander Hansen. Gunnar har selv hatt sine vansker i livet, noe som har motivert ham til å dukke ned i historien og undersøke om holdningene bak Løsgjengerloven fremdeles lever i dagens samfunn. Gunnar spør: «Hva gjør vi med dem som detter utafør? Hva gjør vi med de unyttige?» Selv om Forbryter uten brekkjern omhandler et alvorlig tema, er forestillingen, i likhet med Hans Aleksander Hansens diktning, full av humor og overraskende poenger. 11 av diktene hans som er tonesatt av Stein Lunde, er med i denne forestillingen.

Stein Lunde er mest kjent for sine teaterforestillinger rettet mot barn, og har fått mye ros for å skape kontakt med sitt unge publikum. Allerede som 20-åring begynte han å sette musikk til diktene til Hans Aleksander Hansen. Dette er hans første forestilling rettet mot et voksent publikum. Forbryter uten brekkjern er støttet av Stiftelsen Fritt Ord, Buskerud fylkeskommune, Drammen kommune og Den kulturelle spaserstokken.

Forfatterbesøket er en del av prosjektet Fargerik Møteplass som er muligjort med statlige midler til støtte for integrering av nye kulturer til Moss.

Arrangementet støttes av Mossebibliotekenes venner

VENNENES AFTEN

FRA SØRLANDSK SKJÆRGÅRD TIL IRSKE HEDER

TO TRUBADURER OG EN PIANIST....

TOR
FLAA

ARNE
HESJADALEN

EGIL S. ØDEGÅRD

Tor Flaa: Lærer og musiker fra Lillesand. Nå pensjonert, men fremdeles svært aktiv på musikkfronten som sangskribent/visesanger og jazz-musiker. Han har et allsidig repertoar etter mange år som Region- og Distriktsmusiker i Agder for fylket og Rikskonsertene på 80- og 90-tallet; som pedagog, dirigent og arrangør i skolen og det frivillige musikkv, og som trompetist i Small Sand Trad Band og Lillegaard/Røed Trad Band. Han kan se tilbake på flere plateutgivelser og radio- og TV-opptredener. Som visesanger ligger hovedvekten på et vidt repertoar av Sørlandsviser, samt egne produksjoner.

Arne Hesjadalen: Lærer og musiker, opprinnelig fra Valdres, men bosatt på Larkollen siden 1987. Sammen med Tor Flaa og Egil S. Ødegård var han ansatt som Regionmusiker i Agder fra 1979-87, og har siden det vært aktiv i musikklivet i distriktet som pedagog, pianist, arrangør, kordirigent og organist, også etter at han ble pensjonist. Det er få stilarter som er fremmed for ham. Og han har også vært flittig benyttet som akkompagnatør.

Egil S. Ødegård: Som Flaa og Hesjadalen var han ansatt som Region- og Distriktsmusiker i Agder. Samtidig som, og etter dette, var han ansatt som pedagog og i prosjekter i Musikkskolen og skoleverket, han har også virket som frilans musiker, sangskribent/artist og arrangør; noe han har fortsatt med etter nådd pensjonsalder. Han har flere plateutgivelser bak seg, både i eget navn, og som komponist og musiker for sangerinnen Anne Grimstad Fjeld. Dette innbefattet også radio- og TV-opptredener, bl.a. for Erik Bye.

Dette er et gratis arrangement, men kun åpent for medlemmer av Mossebibliotekenes venner.

Vi vil gjerne ha flere venner! Årskontingenten er kr 200. Bankkonto: 1080.18.27913—Vippsnummer: 532207 (NB. bruk kjøp og betal-knappen når du betaler med Vipps) Viktig at du oppgir navn ved betalingen.

Tirsdag 29. oktober—kl. 19.00 // **RYGGE BIBLIOTEK**

PRESIDENTVALGET I USA—SNART BRAKER DET LØS...

Foredrag ved Hans Olav Lahlum

Den 5. november velges president og visepresident i USA. Foredraget holdes noen dager før presidentvalget, og vi vil her få et bakteppe og et situasjonsbilde.

Hans Olav Lahlum loser oss gjennom det vi trenger å vite om det politiske systemet i USA og de to presidentkandidatene. Han gir oss også et innblikk i hvordan supermakten USA ble til et dypt polarisert og splittet samfunn.

Hans Olav Lahlum er historiker, forfatter, sjakkformidler og en dreven samfunnsdebattant. Han har skrevet flere sakprosa-bøker om USA og politisk historie, bl.a. bøkene «Trump, Biden og slaget om USA» og «Presidentene – fra George Washington til Barack Obama».

Støttes av Mossebibliotekenes venner

//MOSSEBIBLIOTEKENES VENNER

MBV følger opp og bistår med midler for å sikre gjennomføring av arrangementer biblioteket ønsker innenfor den økonomiske rammen som årsmøtet bestemmer. MBV vil arbeide for å beholde en stabil betalende medlemsmasse og for å verve nye medlemmer. MBV vil bistå med praktiske gjøremål i hht. bibliotekets behov ved spesielle arrangementer som biblioteket setter i verk. MBV vil være i dialog med Rygge Biblioteks venner inntil vi kommer fram til hvordan samarbeidet mellom foreningene skal foregå. MBV ønsker å bidra til arbeidet med Moss biblioteks plassering/utforming eventuelt i samboerskap med Moss Kulturskole.

HVA FÅR DU IGJEN SOM MEDLEM?

Du får bibliotekets program tilsendt elektronisk

Du blir varslet om arrangementer på biblioteket via e-post

Biblioteket arrangerer hver høst ”Vennenes Aften” med forfatterforedrag, bokpresentasjon ved bibliotekets ansatte og servering av deilig suppe med tilbehør.

Enkelt årlig medlemsskap kr. 200, familiemedlemsskap kr. 300

Bankkonto: 1080.18.27913—Vippsnummer:532207 (Bruk kjøp og betal-knappen når du betaler med Vipps) - Viktig at du oppgir navn ved betalingen.

Torsdag 31. oktober—kl. 19.00 // HOUSE OF FOUNDATION

BOOK BOTTOM: HISTORIEN OM ROBERT WYATTS *ROCK BOTTOM* Av Thomas Hylland Eriksen og Øivind Hånes

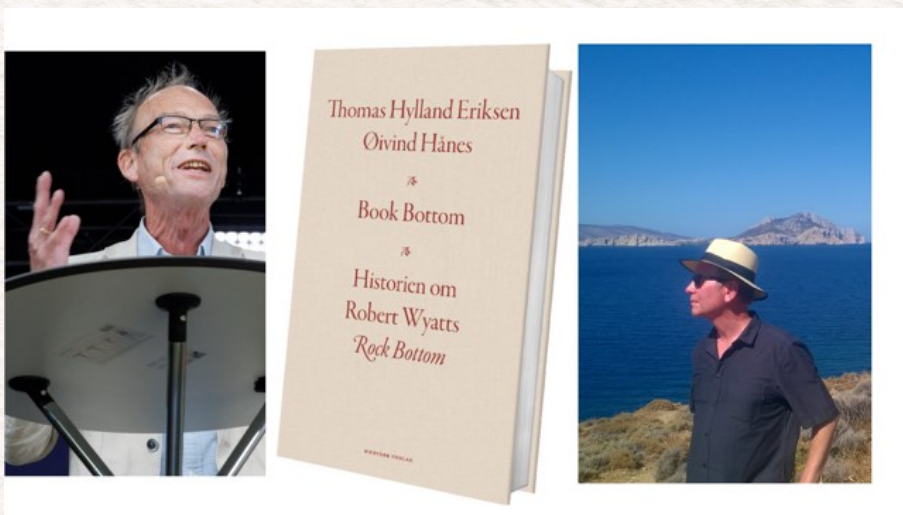
Den 26. juli 1974 utga Robert Wyatt albumet *Rock Bottom*. En musikk som verden aldri før hadde hørt maken til.

Wyatt var trommeslageren i bl. a. *Soft Machine* som var en av drivkreftene bak den eksplosive kreativiteten på den britiske musikkscenen i første halvdel av 1970-årene. Canterbury-rocken skapte et skjæringspunkt mellom jazz, rock, pop og eksperimentell kunst som ikke lignet på noe annet.

Den 1. juni 1973 falt Wyatt i sanseløst beruset tilstand ned fra et vindu i fjerde etasje og ble lam fra livet og ned. *Rock Bottom* var det første han spilte inn etter denne nesten fatale ulykken. Thomas Hylland Eriksen og Øivind Hånes vil denne kvelden snakke om både Wyatt, albumet og hele den musikkscenen det sprang ut av. Selvsagt blir det også musikkseksempler.

Hånes er forfatter, musiker og komponist, og har bl.a. vært nominert til Nordisk Råds litteraturpris.

Hylland Eriksen er sosialantropolog og forsker. Internasjonalt er han mest kjent for sin forskning om etnisitet, nasjonalisme og globalisering. De siste 30 årene har han vært en sentral debattant og premissleverandør i norsk offentlighet.

FOREDRAG MED TORMOD HEIER

Forfatterkveld i regi av Rygge biblioteks venner

Tormod Heier er professor ved Forsvarets høyskole. Han vil fordra ut fra en av sine bøker: «En randstat på avveie? Norges vei inn i den nye kalde krigen».

Lille Norge balanserer mellom de to atommaktene USA og Russland; dels ved å være Natomedlem som inviterer USA inn i landet slik at Russland avskrekkes fra å øve press mot Norge. Men også ved at norske myndigheter pålegger seg selv begrensninger på hvor mye USA og NATO får være i Norge. F. eks ved ikke å ha permanent tilstedeværelse av allierte soldater i Norge i fredstid og ved ikke å ha øvelser for tett på Russland.

Denne balanseringen lever fortsatt, men den er også under press fordi stormakts rivaliseringen mellom USA og Russland øker i kjølvannet av Ukrainakrigen. Dermed øker også den norske avhengigheten av USA. Avhengigheten betyr at norsk og amerikansk sikkerhet knyttes tettere sammen. Men det betyr også at norske lokalsamfunn knyttes tettere opp til USAs fremskutte forsvar i Nord-Europa. For eksempel på Rygge, der ett av USAs 12 støttepunkter i Norge ligger. Herfra kan USA og Norge og NATO operere sammen for å holde Russland unna Baltikum, Sverige og Finland. Men ulempen er at de amerikanske basene også risikerer å tiltrekke seg uønsket russisk oppmerksomhet. For sett fra Moskva blir Norge et mulig springbrett for USA og NATO. Dermed rykker også norske lokalsamfunn høyere opp på listen over mål som russerne vil ha en interesse av å kartlegge og eventuelt ødelegge i en krise eller krig. Dette er et dilemma som Norge forsøker å unngå. Ikke minst fordi det er i norsk interesse å unngå at stormakts rivaliseringen spiller inn over egne nærområder og militariserer norske sivilsamfunn og kysten utenfor.

Dette vil bli en kveld hvor Rygge ungdomsskoles storstue Gullfunnet vill fylles av innbyggere fra både Moss, Våler og Rygge.

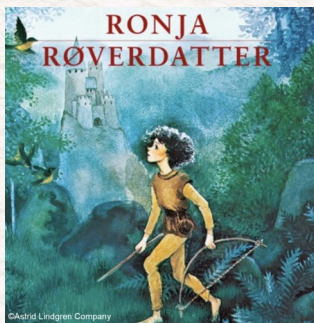
**Gratis for medlemmer av Rygge biblioteks venner
og Mossebibliotekenes venner, andre kr 100**

Lørdag 9. november—kl. 11.30 // **RYGGE BIBLIOTEK**

TEATER: RONJA RØVERDATTER

Ronja Røverdatter er en av Astrid Lindgrens største eventyrfortellinger, en spektakulær og vakker historie om Ronja og Birk som er barn av to rivaliserende røverhøvdinge. Barnas vennskap trues av feiden mellom de to slektene. Dette er en historie om opprør mot foreldre, selvstendighet, og en storslagen kamp for fred og rettferdighet mot ondskap og dumhet, med den storslagne og magiske Mattis-skogen som kulisse.

I en verden som stadig endrer seg, og med voksne som kanskje ikke alltid tar de beste valgene, er boken om Ronja Røverdatter et strålende utgangspunkt for å lage en interaktiv fortellerstund om å ta egne valg, om vennskap og om en verden som kan virke litt skummel og stor. Passer for barn fra 3-7 år og varer i 25 minutter.

Med støtte fra Mossebibliotekenes venner

Mossebibliotekenes
venner

TicketCo
Events Made Easy

GRATIS BILLETTER

Lørdag 9. november—kl. 13.00 // **MOSS BIBLIOTEK**

TEATER: HVEM KAN REDDE ALBERT ÅBERG?

Velkommen til en hyggelig, spennende og interaktiv fortellerstund om ensomhet, venner og vennskap. Albert Åberg har nettopp flyttet til et nytt sted og føler seg ensom. Da er det flaks at han har Skybert, som er en hemmelig venn.

Skybert er Alberts beste venn. Det er bare én ting som er feil med Skybert; han kommer aldri når det virkelig gjelder. Heldigvis blir Albert kjent med Viktor, og de blir bestevenner. Denne fortellerstunden bruker Albert-universet til å la barna reflektere over hva det vil si å være en god venn. De får være med når Skybert stiller opp, når han ikke stiller opp, når Albert møter en ny venn, og når begge bestevennene aller helst vil bestemme alt selv. Passer for barn fra 3-7 år og varer i 25 minutter.

Med støtte fra Mossebibliotekenes venner

Mossebibliotekenes
venner

TicketCo
Events Made Easy

GRATIS BILLETTER

Tirsdag 12. november—kl. 19.00 // **MOSS BIBLIOTEK**

BOKMESSA I MOSS 2024

PARKTEATERET: KL. 19.00

Bokmessen er vår store litterære begivenhet som vi har arrangert siden 1954. En lang rekke av våre største forfattere har gjestet bokmessen i årenes løp, og i år er intet unntak! Vi kan love et fint knippe forfattere som alle har til felles at de har ferske bøker ute i bokhøsten 2024.

Moss Avis

Vi lover dere en strålende helaften i Moss storstue, Parkteatret, med spennende samtaler loset av Fredrik Wilhelmsen.

Billetter kommer på mosskulturhus.no og program kommer senere. Velkommen til bokmesse!

Torsdag 14. november—kl. 19.00 // **RYGGE BIBLIOTEK**

KAMPEN OM VERDENSMAKTEN: USA & KINA I DET 21. ÅRHUNDRE Foredrag ved Øystein Tunsjø

Foredraget holdes post- presidentvalget i USA, og det er naturlig å reflektere over veien videre.

Øystein Tunsjø, professor ved forsvarrets forsknings-institutt, er forfatter av boken «Kampen om verdensmakten» som ble utgitt på Dreyer forlag i år. Han er leder av Asia-programmet ved Institutt for forsvarsstudier på Forsvarets Høgskole, har vært gjesteforsker ved Harvard og MIT og var medlem av den regjeringsoppnevnte Forsvarskommissjonen av 2021 som leverte sin NOU «Forsvar for fred og sikkerhet» i 2023.

USA og Kina er vår tids supermakter, og rivaliseringen mellom dem fører blant annet til både økt militær spenning, samt økt teknologisk utvikling.

Den internasjonale orden har blitt endret og Tunsjø ser på hvilke konsekvenser dette kan ha for NATO, Europa og Norge. Hva skiller interaksjonen og rivaliseringen mellom USA og Kina, i forhold til den som var mellom USA og Sovjetunionen?

Tunsjø har gjort seg tanker både om hvordan kampen om verdensmakten kommer til å utspille seg, samt hvem som trolig vinner denne kampen.

ANTROPOCEN: MENNESKETS TIDSALDER

Foredrag ved Dag O. Hessen

Dag Olav Hessen

Dag O. Hessen er en av forfatterne bak antologien «Antropocen – Menneskets tidsalder», som ble utgitt i 2024. Her forklarer forskere fra ulike fag den nye sammenhengen mellom menneske og natur. De peker på nødvendigheten av tverrfaglig samarbeid for å få til bærekraftige løsninger. Den menneskelige sivilisasjonen preger nå miljøet i voldsom grad i form av utryddelse av biologisk mangfold, forurensning, klimaendringer, surhetsnivået i havet, det geokjemiske kretsløpet til fosfor og nitrogen, samt stor økning av arealbruk.

Hessen er biolog og professor ved universitetet i Oslo. Han er leder for Senter for biokjemi i antropocen (CBA – Center for biogeochemistry in Antropocene). Her samarbeider institutt for biovitenskap, institutt for geofag, og Kjemisk institutt, for å kunne forstå samspillet mellom klima, karbonkretsløp og økosystemer i nordlige breddegrader. Han har skrevet en lang rekke vitenskapelige arbeider om temaer innen økologi og evolusjon, og har også utgitt mange populærfaglige bøker om evolusjon, om biologi og miljø, og om skjæringsfeltet mellom biologi og filosofi, bl.a. «C - En uautorisert biografi», om grunnstoffet Karbon og «VI- fra celle til samfunn», som er et forsvar for det gode mennesket i pessimismens og misantropiens tid.

Hessen har også skrevet flere faktabøker for barn, og er medforfatter på et læreverk i biologi for videregående skole som består av bøkene «Bios biologi 1» og «Bios biologi 2», med tilhørende nettressurser. Han er også kjent for mange gjennom sitt bidrag i NRK-serien «Oppsynsmannen» m/Bård Tufte Johansen.

Naturvernforbundet Follo-Moss og Mossebibliotekene ønsker velkommen til foredrag.

Naturvernforbundet
Follo-Moss

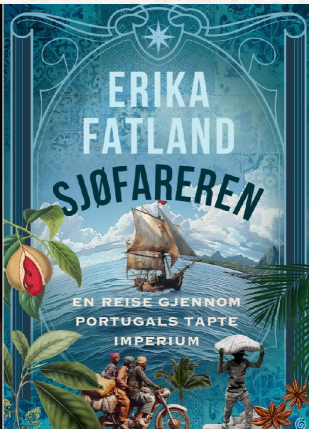

Torsdag 28. november—kl. 19.00 // **RYGGE BIBLIOTEK**

FORFATTERMØTE MED ERIKA FATLAND I REGI
AV RYGGE BIBLIOTEKS VENNER

En reise gjennom Portugals tapte imperium.

Erika Fatland er tilbake!

Med seg i skipssekken har hun hele det portugisiske imperiet, fra 1400-tallets oppdagere, via koloniveldets fall i 1970-årene og frem til i dag.

«Sjøfareren» er en reiseskildring med uforglemmelige menneskemøter, skjebner og historier. Boken utkommer 10 oktober.

På 1400 -tallet seilte dristige portugisiske sjømenn stadig lenger sørover, drevet frem av Henrik Sjøfareren. I 1498 fant Vasco da Gama sjøveien til India, og verden ble aldri den samme.

Det portugisiske imperiet var både det første globale koloniriket og det siste. Det strakte seg fra Kapp Verde til Goa, fra Nagasaki til Amazonas.

Erika Fatland ble brageprismominert for sin første sakprosabok, Englebyen i 2011. Hun har også skrevet de prisbelønte bøkene «Høyt», «Grensen», «Sovjetistan» og «Året uten sommer» om 22. juli - tragedien. Bøkene hennes er oversatt til 20 språk. Fatland er utdannet sosialantropolog og behersker åtte språk.

Gratis for medlemmer av Rygge biblioteks venner og Mossebibliotekenes venner, andre kr 100

Lørdag 30. november—kl. 15.00 // MOSS KUNSTGALLERI

MØT «SLEMME JENTER» FORFATTER MONICA GOKSØYR

Mossebibliotekenes Venner inviterer Monica Goksøyr til Moss

Lørdag 30. november kl. 15, i Moss Kunstgalleri bak Moss kirke ved lekeplassen i sentrum.

Forfatterbesøket er en del av prosjektet Fargerik Møteplass som er muliggjort med statlige midler til støtte for integrering av nye kulturer til Moss. Novellesamlingen «Slemme Jenter» kan anbefales til unge voksne så vel som eldre lesere. Kom og møt forfatteren!

- Nå føler jeg meg stolt over å skrive om thailandske vaskedamer og fremmedgjorte byråkrater! Det er Monica Goksøyr som utbryter dette når hun i mai i år blir tildelt LOs litteraturpris.

Hun ble hedret med Tarjei Vesaas' debutantpris høsten 2023 for denne boka. Det er en norsk litteraturpris som blir delt ut til den beste unge norske skjønnlitterære debutanten det siste bokåret, etter innstilling fra det litterære rådet i Den norske Forfatterforening.

Våre liv, våre møter og våre valg

Novellesamlingen har tekster som setter tankene tilbake til tidligere leseropplevelser med Tarjei Vesaas og Torborg Nedreaas: «Fuglane», «Isslottet» og «Av måneskinn gror ingenting».

I flere av novellene har personene to kulturer med seg i oppveksten i et kystmiljø i Norge. Senere i livet er de del av storbykultur eller akademikeratmosfærer. Goksøyr fletter opplevelser fra barndom og ungdom inn i nåtid, og viser hvordan de former oss til å bli de menneskene vi framstår som. I den voksnes tilværelse viser hun fram en hjelpeløshet, en slags skam overfor fortiden. Selv med all mulig utdanning kan vi plutselig bli stående avkledd og sårbare. Fortellerstemmen er nådeløs og avslørende i sine beskrivelser, men fortellingene handler også om å ta egne valg i eget liv. Tekstene er en kilde til mer innsikt i magien rundt våre liv. Hva er - hva gjør - hva blir - hvorfor?

MOSS BIBLIOTEK

MOSS.BIBLIOTEK@MOSS.KOMMUNE.NO

HENRICH GERNERS GT. 14	MAN, TOR:	10-19
1530 Moss	TIR, ONS, FRE:	10-15
TLF. 99 09 11 15	LØR:	11-15

MERÅPENT FRA KL. 07-23 7 DAGER I UKEN

RYGGE BIBLIOTEK

RYGGE.BIBLIOTEK@MOSS.KOMMUNE.NO

MAREN LINDSETHS VEI 3	TIR, TOR:	10-19
1570 DILLING	MAN, ONS, FRE:	10-15
TLF. 99 09 11 15	LØR:	11-15

MERÅPENT FRA KL. 07-23 7 DAGER I UKEN